

Nr. 100/06.02.2023

MINUTA

REUNIUNII COMITETULUI DE MONITORIZARE A PROGRAMULUI REGIONAL SUD-VEST OLTENIA 2021-2027

20 ianuarie 2023, Sala Consiliului Judetean Olt, Slatina, judetul Olt

Comitetul de Monitorizare a Programului Regional Sud-Vest Oltenia (CMPR) s-a întrunit în data de 20 ianuarie 2023 la Slatina, în sala de sedinte a Consiliului Judetean Olt, în prima ședință. Ședința a fost prezidată de domnul Alexandru STANESCU, Director general al ADR Sud-Vest Oltenia. Comisia Europeană (CE) a fost reprezentată de: domnul Krzysztof KASPRZYK, Deputy Head of Unit Romania, DG Regio, domnul Marco MIGLIARA, Manager de program, DG Regio si doamna Roxana LAIU, reprezentant Direcția Generală pentru Politică Regională și Dezvoltare Urbană.

La ședință au participat membri, observatori și invitați ai Comitetului de Monitorizare a Programului Regional Sud-Vest Oltenia 2021-2027. Au fost prezenți 29 membri cu drept de vot din totalul de 30 membri.

În deschiderea reuniunii, **domnul Alexandru STANESCU - Director general al ADR Sud-Vest Oltenia**, a deschis ședința Comitetului de Monitorizare a PR SVO 2021-2027 si a adresat un cuvânt de bun venit participanților la reuniune. De asemenea, a prezentat membrii si observatorii CM PR SVO care au fost prezenti in sala.

În continuare, a luat cuvântul reprezentantul MIPE - **domnul Bogdan Florin PĂȘCUȚ - Secretar de Stat în Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene**. Domnia sa a subliniat determinarea cu care MIPE a coordonat pregătirea programelor de finanțare în perioada de programare 2021-2027. Acum MIPE se concentrează pe lansarea programelor 2021-2027, iar aceste programe trebuie să fie implementate în modul cel mai eficient, cu

rezultate palpabile. Cetățenii trebuie să beneficieze de investițiile realizate prin programele 2021-2027. A încheiat transmitând speranța și convingerea că întâlnirea CM PR SVO din 20 ianuarie 2023 se constituie într-un dialog, cu concluzii clare pentru CM PR SVO, care să conducă la realizarea obiectivelor PR.

În continuare, a luat cuvântul **domnul Krzysztof KASPRZYK - Deputy Head of Unit Romania, DG Regio**. Domnia sa a precizat faptul că se produce o schimbare majoră: fondurile UE sunt alocate direct în regiune. Decizia va fi luată în mod deschis, cu participarea actorilor regionali, locali care înțeleg mai bine situația decât înțelege Comisia și chiar mai bine decât autoritățile de la nivel central. Abordarea este acum mai bună, decizia revine la nivel regional. Este foarte util ca CM să aibă întâlniri și în alte locații din regiune, nu doar la Craiova. Reprezentanții Comisiei au vizitat toate cele 5 județe ale regiunii. La această reuniune sunt prezenți reprezentanți ai unor organizații foarte importante pentru implementarea PR SVO, iar vorbitorul a salutat prezența partenerilor socio-economici. Domnia sa și-a exprimat speranța că partenerii vor aduce o contribuție foarte importantă la Program. A subliniat de asemenea, prezența Autorităților Publice Locale, aceștia fiind actorii principali, care pregătesc și implementează proiectele. De asemenea, domnul KASPRZYK a salutat și prezența reprezentanților Ministerelor/Guvernului aflați în sală. A afirmat că în acest program competența este valorificată la nivel local. Reprezentanții Comisiei au încredere că acești actori locali vor putea selecta și pregăti mai bine proiectele. A adresat apoi mulțumiri gazdelor, ADR SVO, domnului Director general, întregii echipe. Domnia sa a afirmat apoi că ADR are un rol important, de catalizator al întregului proces al Programului.

A luat cuvântul în continuare **domnul Marco MIGLIARA - Manager de program, DG Regio – coordonatorul Programului Regional SV Oltenia**. Domnia sa a afirmat că acest eveniment este doar un început, urmând să aibă loc multe alte reuniuni ale CM PR SVO. Domnul Marco Migliara a subliniat că toate aceste reuniuni ale CM PR SVO trebuie să fie dezbateri animate, participanții fiind încurajați să-și exprime opiniile și să-și susțină interesele, acestea fiind elemente care vor fi luate în considerare de către AM PR SVO. Reuniunea CM PR reprezintă principala cale de dialog, pentru a ne asigura că proiectele care vor fi selectate sunt cele mai valoroase. Domnul Migliara a vizitat județele regiunii, i-a întâlnit pe unii dintre participanții la reuniunea CM PR. Domnul Marco Migliara a afirmat, de asemenea, că va avea oportunitatea să cunoască și mai bine partenerii, pe

parcursul viitoarelor vizite in regiune. Este un drum lung inainte, necesar pentru ca toti actorii acestui program sa se cunoască si sa colaboreze.

A luat cuvântul **doamna Roxana LAIU – Manager de program, Direcția Generală pentru Politică Regională și Dezvoltare Urbană**. Domnia sa s-a adresat participantilor din regiunea SVO, in calitate de membru al echipei Comisiei si a precizat că are rol de suport pentru coordonatorul PR SVO, in aspectele sociale: educatie, sanatate. De asemenea, a salutat prezenta in sală a doamnei Director Ivona BATALI - MIPE, Punctul de contact pentru implementarea Conventiei ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilitati. Doamna Laiu a subliniat, de asemenea, importanta reprezentantilor societatii civile din regiune, exprimându-și speranța că toate reuniunile CM PR SVO vor fi interesante, pe toate subiectele care vor fi abordate.

A luat cuvântul apoi **domnul Krzysztof KASPRZYK**. Acesta a adresat indemnul ca participantii să fie foarte activi in cadrul CM PR SVO, deoarece acest cadru este in principal despre implementarea unor proiecte de calitate, in beneficiul cetatenilor din regiune, si nu in mod particular despre absorbtie. CM PR nu trebuie sa fie un workshop de discutii sterile. Participantii prezenti au împuternicirea să aprobe criteriile, să adopte deciziile privind implementarea PR. Reprezentantii Comisiei isi exprimă speranța că reprezentanții regiunii își asumă aceste sarcini in CM PR cu seriozitate, ca au capacitatea de a lua deciziile, astfel încât proiectele in regiunea SVO să aduca plus valoare la nivel regional. In final vorbitorul a adresat succes participantilor in implementarea PR SVO.

Domnul Alexandru STANESCU – Director general al ADR SVO a luat cuvântul si a subliniat faptul că reprezentantii Comisiei Europene au un rol special in cadrul CM PR: atat de observatori, cat si rol consultativ si de monitorizare.

Domnul Alexandru STANESCU - Director general al ADR SVO a prezentat un rezumat al Regulamentului de Organizare si Functionare a CM PR SVO 2021-2027. A prezentat cele mai importante elemente ale ROF, cu descrierea pe scurt a rolului si atributiilor membrilor CM, a observatorilor, Codul de conduită si altele. După prezentare, Regulamentul de Organizare si Functionare a CM PR SVO 2021-2027 a fost aprobat de membrii CM PR in unanimitate.

In continuare, **doamna Simona COVRESCU - Sef Departament Comunicare si Asistenta Tehnica Beneficiari** a prezentat o informare privind Planul de comunicare al PR SVO 2021-2027.

In continuarea reuniunii, **domnul Cătălin CATANĂ - Director AM PR SVO** a prezentat Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021-2027. Programul Regional Sud-Vest Oltenia 2021-2027 este principala politică publică investițională pentru regiunea Sud-Vest Oltenia. Bugetul alocat pentru PR SVO 2021-2027 este de 1,2 miliarde Euro. Programul este structurat in 8 prioritati:

P1 – Competitivitate prin inovare și întreprinderi dinamice

P2 – Digitalizare în beneficiul cetățenilor și al firmelor

P3 – Eficiență energetică și infrastructură verde

P4 – Mobilitate urbană durabilă

P5 – Accesibilitate și conectivitate la nivel regional

P6 – Educație modernă și incluzivă

P7 – Dezvoltare teritorială sustenabilă

P8 – Asistență tehnică

În această perioadă de programare se continuă investițiile din perioada precedentă de programare, spre exemplu investiții în competitivitate prin inovare și întreprinderi dinamice, eficiență energetică, mobilitate urbană durabilă, accesibilitate și conectivitate la nivel regional, educație modernă și incluzivă,

Prin PR SVO 2021-2027 sunt stabilite și o serie de investiții de tip nou cum ar fi: digitalizare în beneficiul cetățenilor și al firmelor, infrastructură verde, dezvoltare teritorială sustenabilă.

Domnul Cătălin CATANĂ a prezentat in continuare, pe scurt, Calendarul de lansare a apelurilor de proiecte in cadrul PR SVO 2021-2027.

A urmat interventia **doamnei Ivona BATALI**, membru CM PR, Director Direcția Cooperare Europeană și Internațională Directia Cooperare Europeana si Internationala - MIPE, Punctul de contact pentru implementarea Conventiei ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilitati. Reprezentantul MIPE a specificat faptul că respectarea Conventiei ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilitati este o conditie favorizantă. Această conditie se monitorizeaza pe intreaga durata de programare 2021-2027, fiind absolut obligatorie respectarea Conventiei ONU si a tuturor obiectivelor specifice. Nerespectarea acestei

Conventii ONU duce la afectarea rambursării cheltuielilor de catre Comisia Europeana. Doamna Ivona BATALI a propus ca aceasta conditie să fie adaugată (integrată) in criteriile de eligibilitate a propunerilor de proiecte. In continuare, dansa a mentionat ca va transmite catre Secretariatul Tehnic al CM PR SVO o propunere de text care sa fie introdus in Ghidurile Solicitantului PR SVO. Domnia sa va reveni cu această propunere scrisă, iar in finalul interventiei a multumit pentru atentie.

Domnul Catalin CATANA - Director al AM PR, a multumit pentru propunere si a precizat faptul ca textul ce va fi transmis, va fi integrat in ghidurile solicitantului.

A urmat apoi o interventie a **domnului Marco MIGLIARA - Manager de program, DG Regio**. Domnia sa a precizat faptul ca au fost transmise de catre Comisie comentarii asupra Ghidurilor Solicitantului. Au fost remarcate câteva lucruri generale si alte câteva observatii privind formularea, termenii folositi, precum si principiile cheie pentru PR SVO 2021-2027.

Astfel, primul comentariu general a fost: in prezentarea ADR, pe baza documentelor pe care Comisia le-a primit de la AM PR SVO, trebuie să ne asigurăm că aspectele privind eligibilitatea nu trebuie sa fie inglobate in criteriile care acordă punctaj proiectelor supuse evaluării. Astfel, un proiect propus fie indeplineste conditiile de eligibilitate, fie nu indeplineste conditiile de eligibilitate. Proiectele trebuie să respecte legislatia natională, dar si regulamentele europene - spre exemplu principiul DNSH (Do No Significant Harm = A nu prejudicia în mod semnificativ), aspecte privind reziliența la modificarile climatice. In continuare, **domnul MIGLIARA** a specificat că in acest mod, un minimum de cerinte trebuie să fie stabilite si să fie transpuse in criterii de eligibilitate DA/NU. După ce sunt stabilite aceste cerinte minime, AM PR poate sa elaboreze criterii de calitate, care sa asigure implementarea celor mai bune proiecte. Referitor la apelul privind infrastructura rutiera, domnul Migliara a atras atentie cu privire la faptul ca, drumurile ce vor face obiectul investitiei, vor face conexiunea atat la rețeaua rutiera TEN-T, cat si la cea feroviara sau fluviala.

In continuare, reprezentantul Comisiei a precizat alte aspecte din prezentarea PR SVO: in program este inserată expresia „cresterea vitezei”. Comisia se referă in termenii „scăderea (reducerea) timpului” de deplasare către un anumit punct. AM PR trebuie să clarifice criteriile, trebuie să acorde mare atentie acestui aspect.

In continuare, **domnul Catalin CATANA** a răspuns precizând că AM PR cunoaste aspectele semnalate de reprezentantii Comisiei. Aceste aspecte vom fi analizate, AM PR le va lua in considerare. Domnia sa a precizat că varianta de ghid prezentată este una initială. De

asemenea, domnul Catana a precizat faptul ca in prezentare nu au fost incluse comentariile Comisiei. In mod cert AM PR va ajunge la un punct comun de vedere cu Comisia in perioada urmatoare, iar reprezentantii AM PR vor tine cont de sugestiile Comisiei.

Apoi, **domnul MIGLIARA** a mentionat faptul ca, comentariile nu se adresează exclusiv AM PR, ci se adresează de asemenea si celorlalti membri ai CM PR SVO. Comisia intentioneaza să aducă la cunoștință toate sugestiile sale atât beneficiarilor cât si partenerilor regionali. Domnia sa a mentionat de asemenea ca pentru apelul privind infrastructura rutiera, nu se are in vedere conexiunea infrastructurii de drumuri reabilitate/modernizate la aeroporturi. Comisia propune ca aceste aspecte să fie abordate în viitoarele discutii.

In continuare, **domnul Catalin CATANA** a răspuns, precizând că toate comentariile Comisiei sunt binevenite. Acestea vor fi mentionate in Minuta reuniunii, se vor analiza si se vor aplica recomandarile transmise de reprezentantii Comisiei.

A urmat o interventie a **domnului Krzysztof KASPRZYK** – acesta a mentionat că reprezentantii Comisiei formulează comentarii mai generale, fără a monopoliza discuția in cadrul reuniunii CM PR SVO. De asemenea, vorbitorul a invitat participanții sa transmită comentarii in scris către CM PR SVO. În plus, domnia sa a rugat participantii să prezinte aspectele de interes si in cadrul CM PR SVO, pentru ca Autoritatea de Management să reactioneze la comentariile participantilor.

În continuare, **dl KASPRZYK** a semnalat un aspect critic: comunicarea. Spre exemplu, Comisia critică folosirea abrevierilor, de ex. “DNSH”. Domnia sa a rugat participantii să folosească un limbaj clar, nu un jargon tehnic greu de inteles. Acest subiect reprezintă un punct de plecare, trebuie sa fie formulată întrebarea dacă jargonul tehnic este înțeles pentru toti participanții la reuniunea CM PR SVO.

Domnia sa a continuat si a remarcat faptul că in toate prezentările s-a observat că nu sunt suficient de clar explicate rolurile, nu se explică modul in care fondurile UE sunt distribuite in cadrul regiunii. Trebuie să explicăm cum vom se vor distribui banii in regiune si cum sunt luate aceste decizii de distribuire a fondurilor in PR SVO. Deciziile trebuie să fie discutate in mod deschis, prin lansare de provocări si prin adresare de întrebări.

Un alt punct esential prezentat de reprezentantul Comisiei, mai mult pentru viitor, nu pentru dezbaterile in cadrul reuniunii CM PR: Cum să fie implementate in practică conditiile referitoare la provocarile climatice? Ce inseamnă aceste provocari climatice in mod practic pentru noi, inainte de a accepta proiectul?

In trecut, Comisia Europeana a acceptat finantarea de drumuri fără asigurarea de compensatii privind mediul. Nu mai este cazul acum in PR SVO 2021-2027!

Acum sunt trasate noi conditii: să se asigure suficiente compensatii privind mediul, pentru combaterea efectelor negative. Exemple de asemenea măsuri: perdele forestiere de-a lungul drumului sau statii de încărcare pentru vehicule electrice. Pot să fie de asemenea si alte elemente, spre exemplu, plantare de arbori in alte zone, nu neaparat in proximitatea infrastructurii asupra careia se intervine. Toate aceste solutii trebuie să fie eficiente, cu impactul asigurat. Aceste elemente sunt plasate la temelia principiului DNSH. Acest subiect, DNSH, va fi mai departe discutat. Este un exemplu de subiect care va fi discutat in următoarele reuniuni ale CM PR SVO. Trebuie abordat acest subiect de discutii in următoarea reuniune CM PR de discutii, cand se vor asculta propuneri si se va vedea cum sa va obține consensul cu privire la modul de lucru.

Domnul Catalin CATANA a confirmat că AM PR cunoaste opinia Comisiei referitoare la protectia mediului pentru proiectele depuse in PR SVO 2021-2027, afirmand că AM PR va lua in considerare măsuri suplimentare pentru protectia mediului. Domnul Catana a precizat că AM PR va colabora indeaproape cu Comisia Europeana si se va ajunge la concordanța cu opinia Comisiei.

In continuare, **domnul Catalin CATANA** a prezentat o informare referitoare la Criteriile folosite pentru selectarea operatiunilor aferente Prioritatii 8 - Asistenta tehnica.

Dupa prezentare, **domnul MIGLIARA** a intervenit vis-a-vis de criteriile de selectie AT, indicand ca la nivelul CE exista o preocupare referitoare la AT cu referire la capacitatea de consolidare administrativă (Administrative Capacity Building). Comisia precizează că trebuie ca si ceilalti parteneri din regiune sa aibă acces la aceste resurse AT.

Domnul Gabriel VLĂDUȚ – membru CM PR, reprezentant Asociația Transfrontalieră Equilibrium Environment – AteE a punctat importanta Prioritatii 1 – atat ca si suma alocată, dar si ca domeniu– competitivitate prin inovare. Scopul proiectelor nu este

inovarea in sine, ci rezultatul inovării pe piață. Dansul a subliniat faptul ca, la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, , există doar 2 (doua) entitati de Transfer Tehnologic certificate, acreditate. La popul opus, in municipiul Cluj-Napoca sunt 7 entități TT. Regiunea SVO este pe penultimul loc in Romania la numărul de entitati TT. In mod normal, in fiecare judet trebuie să existe minimum 1 entitate TT. Regiunea SVO are capacitate TT mult mai mare, De asemenea, in regiunea SVO NU exista NICIUN PARC STIINTIFIC SI TEHNOLOGIC. Toate aceste aspecte se vor regăsi in Raportul de Țară privind Inovarea, document in curs de elaborare cu sprijinul JRC (Joit Research Center).

Domnul Alexandru STANESCU – Director general ADR SVO a multumit pentru interventia dlui Gabriel Vladut si a precizat ca inovarea este si in atentia Aministratiei Publice Locale din regiunea SVO.

Domnul Ioan IORDACHE – Director general ICMET –a mentionat ca exemplu faptul in regiune există doar 2 institute nationale in domeniul CDI: ICMET Craiova (Institut National de Cercetare-Dezvoltare si Incercari pentru Electrotehnica) si ICSI Ramnicu-Valcea (Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice).

Domnul Iordache a subliniat faptul ca institutul a insistat mult pentru a dezvolta in regiunea SVO: UN PARC STIINTIFIC SI TEHNOLOGIC, avand in vedere necesitatea unei astfel de structuri, care este complementara parcurilor industriale. PST au rolul de a atrage resurse capabile din regiunea SVO cu VALOARE ADAUGATA. Regiunea nu trebuie să se limiteze la sectorul de prelucrare de materie primă.

Domnul prof. univ Leonard Geo MANESCU – membru CM PR, reprezentant Universitatea din Craiova, a informat participantii ca UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA in parteneriat cu CONSILIUL JUDETEAN DOLJ vor dezvolta UN PARC TEHNOLOGIC IT care se va realiza la Craiova in cadrul unui proiect comun.

Doamna Andreea POPESCU – Director general CJ Valcea – a precizat ca documentatiile tehnice (studiile de fezabilitate si proiectele tehnice) pentru proiectele de investitii in drumuri judetene sunt deja elaborate in baza OUG 88/2020. Doamna Popescu a intrebat daca se poate lansa achizitia de lucrari de investitii cu clauză suspensivă, până la semnarea contractului de finantare PR SVO, cu conditia ca activitatile proiectului să ramână eligibile. S-a mentionat ca procedurile de achizitie durează foarte mult timp.

Domnul Catalin CATANA a precizat ca Ghidul va fi lansat in consultare publica in cursul lunii februarie si atunci vor fi cunoscute criteriile de eligibilitate si selectie. Dansul a informat cu privire la Calendarul orientativ al apelurilor in cadrul PR SVO, precizand că este posibil ca acest calendar sa fie decalat, in functie de operationalizarea sistemului informatic MySMIS.

Domnul Lucian NAUM - membru CM PR, Director AMCOR – a adresat o intrebare legata de aplicarea principiului DNSH la nivelul proiectelor, in special pentru proiectele implementate de IMM-uri si UAT-uri.

Domnul Krzysztof KASPRZYK a precizat ca DNSH trebuie sa fie transpus in cerinte specifice obligatorii pentru proiecte. De asemenea, a mentionat ca exista o ANEXA DNSH la PR SVO 2021-2027, in care au fost analizate toate elementele care prezinta potential de a afecta mediul inconjurator. Conform acestui screening, aspectele specifice al DNSH trebuie să fie transpuse in criteriile specifice de evaluare. De exemplu: pentru drumuri – adaptarea la CLIMATE PROOFING (aspecte de climă) reprezinta compensatii obligatorii pentru modificarile cauzate de proiect. Comisia solicită beneficiarilor să aplice masurile minime pentru DNSH, inclusiv pentru proiectele care au studii de fezabilitate deja efectuate.

Domnul Lucian NAUM a intrebat, in mod concret, daca acest principiu DNSH trebuie sa se reflecte in bugetul proiectului.

Domnul KASPRZYK a raspuns, precizand ca pot fi luate in considerare atat varianta in care costurile pot fi incluse in bugetul proiectului, cat si varianta in care pot exista costuri in afara bugetului.

In continuare, **doamna Ivona BATALI**, Director Direcția Cooperare Europeană și Internațională - MIPE, Punctul de contact pentru implementarea Conventiei ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilitati – a adresat solicitarea ca pe noul Website PR SVO 2021-2027 sa fie afisată/inclusă o căsuță, unde toti cei care vor sa depun sesizari pentru nerespectarea Conventiei ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilitati sa poata sa aiba acces. Respectarea Conventiei ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilitati reprezintă o conditie favorizantă (enabling condition)

De asemenea, d-na Batali a informat participantii că Direcția Cooperare Europeană și Internațională din cadrul MIPE implementează O PLATFORMA „Oportunitati de finantare” (<https://oportunitati-ue.gov.ro/>) care s-a realizat in cadrul unui proiect finantat prin POCA. Platforma contine toate sursele de finantare. Pentru a face mai bine cunoscută această platformă, doamna Batali a solicitat ca in viitoarea reuniune a CM PR SVO, sa se acorde 15 minute pentru a prezenta aceasta platformă. Platforma este concepută pentru a aplica principiul COMPLEMENTARITATII si SINERGIEI in finantarea proiectelor. Este accesibilă pentru orice idee de proiect pe care o defineste un solicitant. Platforma va procesa toate sursele de finantare disponibile si va indica programul de finantare pentru ideea de proiect.

Domnul Alexandru STANESCU a raspuns ca este de acord cu propunerile, drept urmare doamna Batali va prezenta Platforma in cadrul viitoarei reuniuni a CM PR SVO. De asemenea, domnul Stănescu a informat participantii că website-ul ADR SVO are deja o casută de dialog denumită „PAREREA TA CONTEAZA”. Toate sugestiile introduse in acea căsuță sunt transmise către Directorul general al ADR SVO.

Domnul Alexandru STANESCU – director general al ADR SVO - a intrebat daca mai sunt alte interventii din partea celor prezenți la CM PR. Nu s-au exprimat alte interventii.

La finalul reuniunii, directorul general al ADR SVO a stabilit data urmatoarei reuniuni a CM PR SVO pe data de 17 martie 2023, care va putea fi in format hibrid sau online, subliniind faptul ca toti membrii si observatorii CM vor primi documentele inaintea desfășurării CM PR, conform ROF.

De asemenea, domnul Director general Alexandru STANESCU a mulțumit președinților Consiliilor Județene, primarilor, tuturor reprezentanților comunităților locale (primari, structurile asociative, AOR, Asociația Comunelor din Romania, ONG-urilor si asociatiilor prezente) care, în această perioadă de importanță deosebită au participat la reuniune, au venit cu propuneri constructive, astfel încât obiectivele pe care le are de îndeplinit PR SVO să fie atinse.